

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

ผู้ป่วยที่รับประทานยาต้านไวรัสเอชไอวี

ID no.....

สถานที่สัมภาษณ์..... จ.เชียงใหม่

วันที่สัมภาษณ์.....

กรุณาใส่เครื่องหมาย X ลงในช่อง และตอบคำถามในช่องว่าง ตรงตามความเป็นจริงที่ท่านทราบและปฏิบัติจริง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการรักษาของตัวท่านเอง

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพสมรส
 1. โสด 2. คู่แต่งงาน
 3. มีคู่ครอง (ไม่ได้แต่งงาน) 4. หย่า / แยกกันอยู่
 5. ม่าย
4. การศึกษาสูงสุด
 1. ประถมศึกษา 2. มัธยม 3. ปริญญาตรี
 4. สูงกว่าปริญญาตรี 5. ปวช, ปวส 6. ไม่ได้เรียนหนังสือ
5. อาชีพ
 1. เกษตร 2. รับจ้าง 3. ราชการ
 4. ค้าขาย 5. แม่บ้าน 6. ธุรกิจส่วนตัว
 7. อื่นๆ ระบุ.....
6. รายได้เฉลี่ยของท่านต่อเดือน (บาท)
 1. ต่ำกว่า 500 2. 500- 1,000 3. 1,001-5,000
 4. 5,001- 10,000 5. มากกว่า 10,000

7. รายได้เฉลี่ยของครอบครัว (รวมตัวท่าน) ต่อเดือน (บาท)
1. ต่ำกว่า 2,000 2. 2,001- 5,000
3. 5,001- 10,000 4. มากกว่า 10,000
8. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับใคร
1. สามี/ภรรยา 2. คู่ครอง (ไม่ได้แต่งงานด้วย) 3. คนเดียว
4. บิดา/มารดา 5. บุตร 6. ญาติพี่น้อง
7. นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวี

9. จำนวนสมาชิกติดเชื้อเอชไอวีในครอบครัวมีกี่คน (รวมตัวท่านด้วย)
1. คน 2. 2 คน 3. มากกว่า 2
10. จำนวนผู้ที่กำลังรับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ในครอบครัวมีกี่คน (รวมตัวท่านด้วย)
1. 1 คน 2. 2 คน 3. มากกว่า 2 คน
11. ปัจจุบันท่านต้องมีผู้ที่ให้การดูแลท่านหรือไหม
1. ต้องมี 2. ไม่ต้องมี
- ถ้าต้องมี ใครคือผู้ดูแลท่านในปัจจุบัน
1. ตนเอง 2. คู่ครอง 3. บิดา/มารดา
4. ญาติพี่น้อง 5. เพื่อนสนิท 6. อื่นๆ ระบุ.....
12. จากการตรวจเลือด ท่านทราบว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวี มานานเท่าใด
1. น้อยกว่า 6 เดือน 2. 6 เดือน-1 ปี 3. 1-2 ปี
4. 2-5 ปี 5. มากกว่า 5 ปี
13. ระดับซีดี 4 ของท่านเป็นเท่าใด (ดูจากใบบันทึกของแพทย์หรือของแกนนำประกอบได้)
- ก่อนการรับประทานยา.....cell/cu.mm เมื่อวันที่...../...../.....
- ปัจจุบัน (ครั้งสุดท้าย).....cell/cu.mm เมื่อวันที่...../...../.....
14. ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ท่านเคยเจ็บป่วย ต้องนอนโรงพยาบาลหรือไม่
1. เคย 2. ไม่เคย
- ถ้าเคยโปรดระบุจำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาล.....ครั้ง โรคที่ป่วย.....
- และจำนวนวันที่นอนโรงพยาบาล.....วัน

ส่วนที่ 3. ข้อมูลการช่วยเหลือจากกลุ่มเพื่อนผู้ติดเชื้อ ในโครงการศูนย์บริการสุขภาพองค์รวม

1. ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือไม่

1. เป็น

2. ไม่เป็น

กรณีที่เป็น เป็นมานานเท่าใดนานเท่าไร ระยะเวลา.....(หรือเมื่อวันที่.....)

2. ใครเป็นผู้แนะนำเข้ากลุ่ม

1. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล

2. เพื่อนที่ติดเชื้อด้วยกัน

3. ญาติพี่น้อง

4. อื่นๆ ระบุ.....

3. ก่อนการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มฯ ท่านเคยได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสมาก่อนหรือไม่

1. เคย

2. ไม่เคย

กรณีที่ไม่เคย ให้ข้ามไปที่ข้อ 6

4. ท่านคิดว่าก่อนการเข้ากลุ่มฯ ท่านเข้าใจในเรื่อง การรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ของท่านดีเพียงใด

1. ไม่เข้าใจ

2. เข้าใจเล็กน้อย

3. ปานกลาง

4. มาก

5. ก่อนการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มฯ การรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ของท่านเป็นอย่างไร

1. ขาดยาบ่อยมาก

2. ขาดยาบางครั้ง ผิดเวลาบ้างบางครั้ง

3. ขาดยาน้อยมาก

4. ไม่เคยขาดยาเลย

6. หลังการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มฯ การรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ของท่านเป็นอย่างไร

1. ขาดยาบ่อยมาก

2. ขาดยาบางครั้ง ผิดเวลาบ้างบางครั้ง

3. ขาดยาน้อยมาก

4. ไม่เคยขาดยาเลย

7. หลังจากท่านเข้าร่วมกลุ่มแล้ว ท่านได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ความรู้เรื่องโรคและการดูแลตนเอง

2. การรักษาด้วยยาต้านฯและการปฏิบัติตัว

3. การเงิน

4. ช่วยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ได้เพื่อนที่เข้าใจ

6. ที่ปรึกษาในปัญหาต่างๆ

7. ไม่ได้เลย

8. อื่นๆ ระบุ.....

8. ท่านคิดว่าได้รับความรู้เรื่องการรักษาดูแลตนเองและการรับประทานยาที่ถูกต้องจากศูนย์เพียงใด

1. ไม่ได้เลย

2. เล็กน้อย

3. ปานกลาง

4. มาก

9. ท่านคิดว่า การเข้ากลุ่มได้รับประโยชน์แก่ตัวท่านเองอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
1. มีเพื่อนและมีกำลังใจดีขึ้น
 2. เพื่อนช่วยดูแลในเรื่องของผลข้างเคียงของยา
 3. ดูแลเรื่องความสม่ำเสมอในการรับประทานยาต่างๆ ที่ถูกต้อง
 4. ไม่มีเลย
 5. อื่นๆ ระบุ.....
10. การที่ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มท่านรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มมากเพียงใด
1. ไม่ได้เลย
 2. เล็กน้อย
 3. ปานกลาง
 4. มาก
11. เมื่อท่านมีปัญหาในเรื่องต่างๆ ท่านแสวงหาคำแนะนำและความช่วยเหลือจากใครมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
1. ค้นคว้าด้วยตนเอง
 2. คู่ครอง
 3. เพื่อนสนิท ที่ไม่คิดเสียๆ
 4. เพื่อนที่คิดเสียๆ ด้วยกัน
 5. กลุ่มเครือข่ายผู้ติดเชื้อฯ
 6. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล
 7. อื่นๆ ระบุ.....
12. ท่านได้รับคำอธิบายในการรักษาด้วยยาต้านไวรัสและการปฏิบัติจากใครมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
1. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล
 2. กลุ่มแกนนำผู้ติดเชื้อฯ ในศูนย์ฯ
 3. ค้นคว้าศึกษาเอง
 4. อื่นๆ ระบุ.....
13. การให้คำปรึกษา ของกลุ่มแกนนำช่วยท่านรู้สึกมีแรงสนับสนุน มีกำลังใจในการรักษาดีขึ้นเพียงใด
1. ไม่
 2. เล็กน้อย
 3. ปานกลาง
 4. มาก
14. การเยี่ยมบ้านของ กลุ่มแกนนำช่วยท่านรู้สึกมีแรงสนับสนุน มีกำลังใจในการรักษาดีขึ้นเพียงใด
1. ไม่
 2. เล็กน้อย
 3. ปานกลาง
 4. มาก
15. การมีศูนย์บริการสุขภาพองค์กรร่วม ช่วยทำให้ท่านมีวินัยการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเพียงใด
1. ไม่
 2. เล็กน้อย
 3. ปานกลาง
 4. มาก

16. ท่านคิดว่าแกนนำมีความรู้เพียงพอในการให้คำแนะนำกับท่านในเรื่องการรักษาด้วยยาต่างๆ มากเพียงใด

1. ไม่เพียงพอ 2. มีเล็กน้อย
3. ปานกลาง 4. มาก

จากข้อ 16- 22 เป็นคำถามสำหรับท่านที่เป็นแกนนำเท่านั้น

17. การทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ (เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล) ทำให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการรักษาพยาบาลมากเพียงใด

1. ไม่เลย 2. เล็กน้อย
3. ปานกลาง 4. มาก

18. เมื่อท่านมีความรู้เรื่องยาต่างๆแล้ว ท่านสามารถปฏิบัติตามได้ดีเพียงใด

1. ไม่เลย 2. เล็กน้อย
3. ปานกลาง 4. มาก

19. ท่านคิดว่า, ท่านได้รับความเชื่อถือในการทำงานจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเพียงใด

1. ไม่เลย 2. เล็กน้อย
3. ปานกลาง 4. มาก

20. ท่านคิดว่า, ท่านได้รับความเชื่อถือในการทำงานจากผู้ติดเชื้ด้วยกันเพียงใด

1. ไม่เลย 2. เล็กน้อย
3. ปานกลาง 4. มาก

21. ท่านรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้ทำงานในศูนย์บริการสุขภาพองค์กรร่วมเพียงใด

1. ไม่เลย 2. เล็กน้อย
3. ปานกลาง 4. มาก

22. ท่านคิดว่า จะมีแนวทางอย่างไรที่จะทำให้เกิดความยั่งยืนของกลุ่ม

1. รัฐควรให้การสนับสนุน
2. กลุ่มควรจะต้องพึ่งตนเองมากที่สุดแม้เรื่องการเงิน
3. ต้องพึ่งพาหน่วยงานภาคเอกชนจะช่วยให้ได้มาก.....
4. อื่นๆ ระบุ.....

23. ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานในศูนย์บริการสุขภาพองค์รวมคืออะไร

1.
2.
3.
4.

ส่วนที่ 4. ความรู้และวินัย (Adherence) การรับประทานยาต้านไวรัสเอชไอวี

กรุณาตอบคำถาม ตามเหตุการณ์ที่เป็นจริง เกิดขึ้นจริง เพื่อผลต่อการรักษาที่ดี และถูกต้อง ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ต่อตัวท่านเอง

1. ท่านรับประทานยาต้านไวรัสเอชไอวีครั้งแรกเมื่อใด ระบุ.....
2. ยาต้านไวรัสเอชไอวีที่ท่านรับประทานในปัจจุบัน คือ ยาอะไร/สูตรใด.....
.....
จำนวนครั้งที่รับประทานคือ.....ครั้ง/ต่อวัน
เวลารับประทานยากี่.....น. และ.....น.
3. ท่านเคยรับประทานยาต้านไวรัสเอชไอวีอื่น มาก่อนหรือไม่
1. เคย 2. ไม่เคย
ถ้าเคยยาต้านไวรัสอะไร ที่ท่านเคยรับประทาน.....
และเหตุผลของการเปลี่ยนยา.....
หลังการเปลี่ยนยามีผลอย่างไรบ้างต่อสุขภาพของท่าน.....
4. ข้อใดเป็นข้อที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาต้านไวรัสเอชไอวี
1. ยาต้านไวรัสเอชไอวีคือยามาเชื้อไวรัสเอชไอวี/เอดส์เหมือนยาปฏิชีวนะอย่างหนึ่ง
2. ยาต้านไวรัสเอชไอวี คือ ยาที่ช่วยฆ่าเชื้อไวรัสเอชไอวีในเลือดให้หมดลง
3. ยาต้านไวรัสเอชไอวีในปัจจุบัน ไม่สามารถฆ่าเชื้อเอชไอวีให้หมดไปได้ เพียงแค่ควบคุม
เชื้อเท่านั้น
4. รับประทานยาต้านไวรัสเอชไอวี แล้ว จะช่วยให้เราไม่แพร่เชื้อเอชไอวีได้อีกต่อไป การมี
เพศสัมพันธ์ก็ไม่ต้องป้องกันก็ได้

5. วินัยการรับประทานยาต้านไวรัสเอชไอวี **ที่ถูกต้อง** คือข้อใด
1. รับประทานยาถูกจำนวนยา, ตรงเวลาเดิมทุกครั้ง และ ทุกวันตลอดไป
 2. ขาดยาหรือผิดเวลาไม่ได้เลย หรือถ้าขาดได้ก็ไม่เกิน 1 ครั้งต่อสัปดาห์
 3. รับประทานเหมือนยาปฏิชีวนะทั่วไป
 4. เลือกทั้งข้อ 1 และ 2
6. เมื่อท่านลืมรับประทานยาต้านไวรัสเอชไอวี เมื่อนึกได้ ท่านปฏิบัติอย่างไร
1. นึกได้ ก็รับประทานยาทันที เมื่อเวลาที่ผ่านไปยังไม่ถึงเวลาที่ลืมอยู่
 2. นึกได้เมื่อเวลาผ่านไปนานแล้ว จนจะถึงเวลาขามือถัดไป ก็ข้ามไปเลย รอรับประทานยามื้อต่อไปเลย
 3. นึกได้ตอนไหนก็ให้รับประทานยาเวลานั้นเลย
 4. เลือกทั้งข้อ 1 และ 2
7. การรับประทานยาที่ไม่ถูกต้องหรือผิดเวลาบ่อยจะมี **ผลเสีย** อย่างไร
1. เพิ่มโอกาสการดื้อยา
 2. ซีดี 4 เพิ่มขึ้น
 3. ไวรัสเอชไอวีในเลือดลดลง
 4. อาจจะมีอาการแพ้ยามากขึ้น
8. การดื้อยาคือ อะไร
1. รับประทานยาต้านแล้วซีดี 4 เพิ่มขึ้น
 2. จำนวนไวรัสเอชไอวีในเลือดยังคงสูง
 3. ทำให้เกิด มีอาการแพ้ยา
 4. ติดเชื้อโรคนวดยโอกาสลดลง
9. ในรอบ 1 สัปดาห์ ที่ผ่านมา ท่านขาดยาไปกี่ครั้ง ตอบ.....ครั้ง
เหตุผลที่ขาดยา.....
10. ในรอบ 1 เดือน ที่ผ่านมา ท่านขาดยาไปกี่ครั้ง ตอบ.....ครั้ง
เหตุผลที่ขาดยา.....
11. ในรอบ 1 สัปดาห์ ที่ผ่านมา ท่านรับประทานยาผิดเวลาเกิน 1 ชม. ไปกี่ครั้ง ตอบ.....ครั้ง
เหตุผล.....
12. ในรอบ 1 เดือน ที่ผ่านมา ท่านรับประทานยาผิดเวลาเกิน 1 ชม. ไปกี่ครั้ง ตอบ.....ครั้ง
เหตุผล.....
13. ท่านมีวิธีการใดในการเตือนท่านในการรับประทานยาให้ตรงเวลา และ ต่อเนื่อง ทุกวัน.....
14. บุคคลที่ช่วยเตือนท่านในแต่ละครั้งของการรับประทานยาคือใคร
1. ตนเอง
 2. บิดา/มารดา
 3. ลูก
 4. คู่ครอง
 5. เพื่อน
 6. บุคคลอื่น ระบุ.....

ภาคผนวก ข

การควบคุมคุณภาพเครื่องมือ

การคำนวณหาค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา

ใช้สูตรในการคำนวณหาค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา (Content validity index) (Davis, 1992) ดังนี้

$$\text{ดัชนีความตรงของเนื้อหา} = \frac{\text{จำนวนข้อที่เห็นด้วยตรงกัน}}{\text{จำนวนข้อทั้งหมด}}$$

ดัชนีความตรงของเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ของผู้ป่วยที่รับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ ได้ค่าเฉลี่ยความตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ดังนี้

ดัชนีความตรงของเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 และท่านที่ 2 เท่ากับ	0.73
ดัชนีความตรงของเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 และท่านที่ 3 เท่ากับ	0.88
ดัชนีความตรงของเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 และท่านที่ 4 เท่ากับ	0.86
ดัชนีความตรงของเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 และท่านที่ 5 เท่ากับ	0.71
ดัชนีความตรงของเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 และท่านที่ 3 เท่ากับ	0.80
ดัชนีความตรงของเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 และท่านที่ 4 เท่ากับ	0.71
ดัชนีความตรงของเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 และท่านที่ 5 เท่ากับ	0.65
ดัชนีความตรงของเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 และท่านที่ 4 เท่ากับ	0.94
ดัชนีความตรงของเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 และท่านที่ 5 เท่ากับ	0.76
ดัชนีความตรงของเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 4 และท่านที่ 5 เท่ากับ	0.76
รวมเท่ากับ	7.8
จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ	5
ดัชนีความตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ	= 0.78

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

การหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ส่วนของข้อมูลการได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน โดยการคำนวณหาค่า อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient)

$$\text{จากสูตร } \alpha = \frac{N}{N-1} \left[\frac{1 - \sum Si^2}{St^2} \right]$$

α	=	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์
$\sum Si^2$	=	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
N	=	จำนวนข้อในแบบสัมภาษณ์
St^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

การหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ในส่วนของข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับยาต้านไวรัส โดยวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) การคำนวณหา KR-20

$$\text{จากสูตร } KR-20 = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{\sigma_t^2} \right)$$

k	=	จำนวนข้อกระทง
P	=	สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกแต่ละข้อกระทง (1)
q	=	สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิดแต่ละข้อกระทง (0)
σ_t^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ภาคผนวก ค

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อ.นพ. เกรียงไกร ศรีธนนินุญชัย	อาจารย์นายแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญงานวิจัย
โรคเอชวี/เอดส์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ผศ. ดร.พิบูล นันทชัยพันธ์	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
ผู้ช่วยชาลงานด้านเอชไอวี/เอดส์ คณะ
พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. นาง ชลลิสสา จริยาเลิศศักดิ์	นักวิชาการสาธารณสุข 8
หัวหน้าฝ่ายสนับสนุนวิชาการด้าน
ควบคุมโรคสำนักงานสาธารณสุข
เชียงใหม่
4. นาง อารี คุ่มพิทักษ์	เจ้าหน้าที่พยาบาลฝ่ายวิชาการฝึกอบรม
ประจำ องค์การหมอไร้พรมแดน (MSF
Belgium)
5. นาย สุริยา วิวอน	เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจกรรมศูนย์บริการ
สุขภาพองค์กรร่วม เครือข่ายภาคเหนือ
ตอนบน

ภาคผนวก ง

สูตรยาต้านไวรัส ที่ใช้ในโรงพยาบาลสันป่าตอง

สูตรยา ATC 1

1. Combid + NVP
 2. AZT + DDI + NVP
 3. Combid +EFV
 4. D 4T + DDI + EFV
 5. Combid + SQV/RTV
 6. D4T + DDI + SQV/RTV
 7. Combid + IDV/RTV
 8. D 4T + DDI + IDV/RTV
- Combicid = (AZT + 3TC) = Zidarvir

สูตรยา ATC 2 (NAPHA)

สูตร 1 GPO-VIR (D4T+3TC+ NVP)

สูตร 2 D4T+3TC+ EFV

สูตร 3 D4T+ (IDV+RTV)

วิธีการคำนวณ : Drug Adherence คำนวณในเวลา 1 เดือน (แนวทางการดำเนินงาน

ให้บริการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอชไอวี ในเขตภาคเหนือ (ทัศนาศหิวเสรี และคณะ, 2547) คือ

$\frac{\text{จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยได้กินยาอย่างสม่ำเสมอในระยะเวลา 1 เดือน}}{\text{จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยต้องได้รับยาตามแผนการรักษาในระยะเวลา 1 เดือน}} \times 100$

จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยต้องได้รับยาตามแผนการรักษาในระยะเวลา 1 เดือน

ด้านความต่อเนื่องในการรักษาของผู้ป่วย (Service Adherence) มีเป้าหมาย > 90 % วิธีการ

คำนวณ Service Adherence คือ

$\frac{\text{จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาต่อเนื่อง}}{\text{จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการรักษา}} \times 100$

จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการรักษา

ภาคผนวก จ

ผลการศึกษาและการประเมินผลของการทำงานของกลุ่ม ใจเขาใจเรา

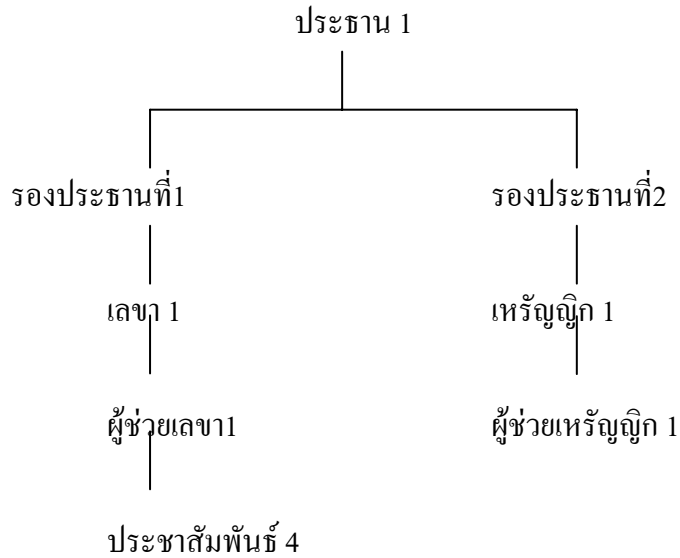
ผลการศึกษา การทำงานของกลุ่มผู้ติดเชื้อ ภายใต้ศูนย์บริการสุขภาพองค์รวม อำเภอสันป่าตอง

ความเป็นมา ศูนย์บริการสุขภาพองค์รวมอำเภอและตำบลเครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวีอำเภอสันป่าตอง ก่อตั้งเครือข่าย มาตั้งแต่ ปี 2538 มีชื่อเครือข่ายว่า “ชมรมใจเขาใจเรา” เป็นการรวมตัวของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ในพื้นที่ เริ่มก่อตั้ง มีสมาชิกเพียง 45 คน ปัจจุบัน มีสมาชิก มากกว่า 300 ราย เป็นสมาชิกที่รับประทานยาต้านไวรัสรวมทั้งเด็กและผู้ใหญ่ 250 ราย (เดือนเมษายน 2548)

โครงสร้างการทำงาน ชมรมใจเขาใจเรา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. คณะทำงานทั้งหมดของชมรมใจเขาใจเรา มี 23 คน
2. คณะกรรมการหลักของชมรมใจเขาใจเรา 12 คน ซึ่งจะเป็นแกนนำหลักในการทำงาน

ประสานงานต่างๆ กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยมีโครงสร้างดังนี้

3. ทีมงานศูนย์บริการสุขภาพองค์รวมฯ ซึ่งแบ่งออกเป็นทีมเยี่ยมบ้าน 4 ทีม ทีมละ 2 คน รับผิดชอบดูแลสมาชิก ทีมละ 2-3 ตำบล และทีมที่ปรึกษา 1 ทีม 2 คน รับผิดชอบทุกตำบล

การทำงานและการบริหารจัดการและการส่งเสริมศักยภาพในชมรมใจเขาใจเรา

มีการประชุมทีมงาน เดือนละ 1-2 ครั้งในระดับกลุ่ม ระดับเครือข่ายอำเภอ มอบหมายให้ตัวแทนกลุ่ม 3 คน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเพื่อประชุมและติดตาม และสรุปผลการดำเนินงานโครงการ National Access for PHA (NAPHA) และศูนย์บริการสุขภาพองค์กรร่วม ร่วมกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล และองค์กรชุมชน 3 เดือน/ครั้ง, ระดับจังหวัด ส่งตัวแทน 1 คน เป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวี จังหวัดเชียงใหม่, ระดับเครือข่ายภาค มีการส่งเสริมให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้พัฒนาศักยภาพในการเป็นวิทยากร ให้ความรู้เรื่องโรคติดเชื้อ ฉวยโอกาส และการรักษาด้วยยาต้านไวรัส และการให้คำปรึกษา ร่วมกับเครือข่ายในระดับจังหวัด

งบประมาณสนับสนุน การทำงานของเครือข่ายสันป่าตอง มาจากทั้งภาครัฐและเอกชน

การพัฒนาาระบบศูนย์บริการสุขภาพองค์กรร่วม ภายใต้งบประมาณ โครงการกองทุนโลก เริ่มตั้งแต่ ตุลาคม 2546 เป็นรูปแบบการทำงานของกลุ่มผู้ติดเชื้อรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือเพื่อนผู้ติดเชื้อด้วยกัน ดำเนินงานร่วมกับทางโรงพยาบาลในการจ่ายยาต้านไวรัส ตั้งแต่ ประชาสัมพันธ์ คัดกรองผู้รับยาต้าน การให้ข้อมูล การติดตามการรับประทานอย่างต่อเนื่องและตรงเวลา โดยเน้นให้มีวินัยในการรับประทานอย่างต่อเนื่องตรงเวลา ไม่น้อยกว่า 95 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ยังต้องติดตามดูแลสมาชิกในเรื่องโรคติดเชื้อฉวยโอกาส, การดูแลและรักษา และการให้คำปรึกษา การพบกลุ่ม เป็นต้น โดยเน้นการบริการการดูแลรักษารอบด้านครบวงจร ทั้ง ทางด้าน กาย ใจ สังคม และจิตวิญญาณ เพื่อเพื่อนผู้ติดเชื้อ และรวมถึงญาติที่มารับบริการ เพื่อผลักดันให้เข้าสู่หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ต่อไป

การดำเนินงานของศูนย์บริการสุขภาพองค์กรร่วม ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล 4 คน ตัวแทนผู้ติดเชื้อเอชไอวี 3 คน และตัวแทนองค์กรเอกชน 1 คน รวม 8 คน ร่วมกัน เป็นคณะกรรมการและคณะทำงาน มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน/ประเมินผล, การให้ข้อมูล/ประชาสัมพันธ์, การกำหนดเกณฑ์ผู้รับยา, การเยี่ยมบ้าน, การให้คำปรึกษาและร่วมกันติดตามประเมินผลโครงการ **การให้บริการที่ศูนย์บริการสุขภาพองค์กรร่วม**

ให้คำปรึกษาในโรงพยาบาล โดยอาสาสมัคร จะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำงานคนละ 5 วัน ต่อสัปดาห์, การให้บริการประสานส่งต่อ ไปยังโรงพยาบาล และหน่วยงานความช่วยเหลือด้านต่างๆ, และการพบกลุ่ม มีการพบกลุ่ม เดือนละ ครั้ง

การให้บริการในพื้นที่ เข็มบ้าน เดือนละ 8 ครั้ง หรือตามความจำเป็นโดยทีมอาสาสมัคร 4 ทีมที่รับผิดชอบ

การให้บริการทางด้านสังคม มีการส่งต่อการสงเคราะห์ครอบครัว ทั้งผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากเอคส์ ผู้พิการ ผู้มีรายได้น้อย ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

มีการสนับสนุนทุนการศึกษาแก่เด็กที่ได้รับผลกระทบจากเอคส์

สรุปผลการทำงานของกลุ่ม ใจเขาใจเรา เดือน มีนาคม ถึง เดือน พฤษภาคม 2548

จำนวนผู้มารับบริการ (พฤษภาคม 2548) จำนวน 234 คน ผู้รับบริการยุติการให้บริการ แล้ว จำนวน 14 คน เสียชีวิต 2 คน

ประเภทของผู้ที่มาใช้บริการ

	หญิง	ชาย	รวม
เด็ก	10	18	28
ผู้ใหญ่	16	74	190
รวม	116	92	218

จำนวนผู้มารับบริการทั้งสิ้น (1 มีนาคม ถึง 31 พฤษภาคม 2548)

ให้คำปรึกษา 13 ครั้ง จำนวน 12 ราย

เข็มบ้าน 364 ครั้งจำนวน 200 ราย

เข็มที่โรงพยาบาล 2 ครั้ง จำนวน 214 ราย

การได้รับยาต้านไวรัส

ผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสถูกต้อง 206 ราย ผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน 3 ราย รวม 209 ราย ผู้ที่หยุดยาต้านไวรัส 14 ราย

แหล่งที่มาของการได้รับยาต้านไวรัส

โครงการ ATC (NAPHA ในปัจจุบัน) 202 ราย ประกันสังคม 1 ราย อื่นๆ 6 ราย

ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการในศูนย์บริการสุขภาพองค์รวม

ด้านผู้ให้บริการ (แกนนำอาสาสมัคร) การวินิจฉัยในบางกรณียังล่าช้า เช่น วัณโรคเทียม (Mycobacterium avium complex: MAC) ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต การบันทึก การจัดเก็บข้อมูลข้อมูล บางครั้งยังไม่สมบูรณ์ การทำงานยังไม่มีระบบที่ถูกต้อง คนทำงานน้อย ขาดการวางแผนงานที่ดี องค์ความรู้ต่างๆ ยังต้องการพัฒนา ขาดการวิเคราะห์ประเมินปัญหารอบด้าน เป็นต้น

ปัญหาด้านผู้รับบริการ ที่พบ

ผู้รับบริการมีสุขภาพดีขึ้น บางรายเริ่มกลับไปมีพฤติกรรมเสี่ยง เช่น เพศสัมพันธ์ ดื่มสุรา สูบบุหรี่ ผู้รับบริการบางรายเริ่มไม่เห็นความสำคัญของการรักษาที่ต่อเนื่อง บางรายให้ญาติมารับยา แทน, บางราย อยากมีชีวิต ครอบครัวที่สมบูรณ์เหมือนปกติ คือ อยากมีคู่ครองใหม่ อยากมีบุตร, มีครรภ์โดยไม่ตั้งใจ คือ ขาดที่ปรึกษา และการวางแผนชีวิตครอบครัว ที่ถูกต้อง ยาต้านไวรัส ขาด ไม่เพียงพอ ต่อผู้รับบริการ คือ ยา เอฟฟาไวเรนซ์ (EFV) ซึ่งเป็นยาที่ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ (เป็น ปัญหาทั่วทุกศูนย์ฯ) ๗

ผลการศึกษาจากแบบสอบถามของแกนนำ 7 คน ใน 10 คน ที่รับประทานยาต้านไวรัส เอชไอวี โดยการนำเสนอด้วยตาราง ดังนี้

ผลการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (n= 7)

ลักษณะกลุ่มแกนนำ

เพศ ชาย 1 คน หญิง 6 คน

สถานภาพสมรส ม้าย 7 คน

ระดับการศึกษา ประถมศึกษา 4 คน มัธยม 3 คน

อาชีพ รับจ้างทั่วไป 6 คน เกษตร 1 คน

รายได้

รายบุคคล

ต่ำกว่า 500 บาท/เดือน 1 คน 500- 1000 บาท/เดือน 5 คน

และ 1001 – 5,000 บาท / เดือน 1 คน

รายได้ครอบครัว

ต่ำกว่า 2,000 บาท/เดือน 3 คน 2,001 – 5,000 บาท/เดือน 4 คน

บุคคลที่แกนนำอาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน

คนเดียว 1 คน บุตร 6 คน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวี (n= 7)

จำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีในครอบครัว 1 คน 7 คน

จำนวนผู้รับประทานยาต้านไวรัสในครอบครัว 1 คน 7 คน

ความต้องการมีผู้ดูแล

ไม่ต้องการ 1 คน ต้องการ 6 คน

ผู้ที่ดูแลคนในปัจจุบัน

ญาติพี่น้อง 3 คน บิดา/มารดาและญาติพี่น้อง 1 คน

ยาย 1 คน บุตร 1 คน ตนเอง 1 คน

ระยะเวลาการติดเชื้อ

2-5 ปี 1 คน มากกว่า 5 ปี 6 คน

การเจ็บป่วยในรอบ 1 ปี

ป่วยด้วยโรคไตอักเสบ นอนพักในโรงพยาบาล 5 วัน 1 คน

ซีดี 4**ก่อนการรับประทานยาต้านไวรัส**

ระดับ 0-50 cell/cu.mm 3 คน 101-200 cell/cu.mm 3 คน

201-300 cell/cu.mm 1 คน 301-ขึ้นไป cell/cu.mm 1 คน

หลังการรับประทานยาต้านไวรัสมี ซีดี 4 ครั้งต่ำสุด สูงกว่า 250 cell/cu.mm. 7 คน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม และความช่วยเหลือที่ได้จากกลุ่ม**ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่ม**

4 ปี 1 คน 5 ปี 1 คน

8 ปี 1 คน 10 ปี 4 คน

เหตุผลการเข้าเป็นสมาชิก

ต้องการเพื่อนที่เข้าใจ 3 คน ต้องการความรู้ยาต้านไวรัส 5 คน

กำลังใจในการรักษา 1 คน

ความเข้าใจเรื่องยาต้านก่อนการเข้ากลุ่ม

ไม่เข้าใจเลย 5 คน เข้าใจเล็กน้อย 1 คน

เข้าใจมาก 1 คน

การมีศูนย์บริการสุขภาพองค์กรร่วมช่วยให้มีวินัย

มาก 7 คน

ความรู้ที่ได้รับจากกลุ่มเรื่องยาต้านไวรัส

มาก 7 คน

แกนนำมีความรู้เพียงพอในเรื่องยาต้านไวรัส

ปานกลาง 3 คน มาก 4 คน

ความรู้/คำอธิบายเกี่ยวกับยาต้านฯ ได้รับจากกลุ่มใดเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล 4 คน กลุ่ม/เครือข่ายผู้ติดเชื้อ 2 คน
ตนเอง 2 คน**ประเภทความช่วยเหลือที่ได้รับหลังการเข้ากลุ่ม**ความรู้เรื่องโรคและการดูแลตนเอง 5 คน
การรักษาด้วยยาต้านฯและการปฏิบัติที่ถูกต้อง 2 คน**ประโยชน์ของการการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม**มีเพื่อนที่เข้าใจและมีกำลังใจดีขึ้น 3 คน
เพื่อนช่วยดูแลในเรื่องของผลข้างเคียงของยา 1 คน
ดูแลเรื่องความสม่ำเสมอในการรับประทานยาต้าน 3 คน**การแสวงหาคำแนะนำ/ความช่วยเหลือ จากแหล่ง**ตนเอง 2 คน เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล 2 คน
กลุ่ม/เครือข่ายผู้ติดเชื้อ 3 คน**ประโยชน์จากการได้รับคำปรึกษา**

มาก 7 คน

ประโยชน์จากการเยี่ยมบ้าน

มาก 7 คน

การทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลทำให้มีความรู้เรื่องการรักษาพยาบาลมาก

ปานกลาง 5 คน มาก 2 คน

เมื่อมีความรู้เรื่องยาต้านแล้ว สามารถปฏิบัติได้ดีเพียงใด

ปานกลาง 2 คน มาก 5 คน

ได้รับความเชื่อถือจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเพียงใด

ปานกลาง 5 คน มาก 2 คน

ได้รับความเชื่อถือจากเพื่อนสมาชิกที่ติดเชื้อฯเพียงใด

ปานกลาง 3 คน มาก 4 คน

ความภาคภูมิใจในการทำงานในศูนย์บริการสุขภาพองค์กรรวม

ปานกลาง 2 คน มาก 5 คน

แนวทางที่จะทำให้เกิดความยั่งยืนของกลุ่ม พบว่า

ต้องการให้รัฐให้การสนับสนุน	5 คน
งบประมาณการทำงาน	4 คน
การให้ทุนการศึกษากับบุตร	1 คน
ต้องการให้ภาคเอกชนช่วยเหลือ เช่น อบต. ให้งบสนับสนุน, และ การช่วยเหลือด้าน	
เงินทุนประกอบอาชีพ	2 คน

ปัญหาอุปสรรคในการทำงานในศูนย์บริการสุขภาพองค์รวม* (*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

คนทำงานน้อย ผู้รับบริการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ	5 คน
ปัญหาการเงินสนับสนุนการทำงาน	4 คน
ปัญหาการเดินทาง	1 คน
เยี่ยมบ้าน ไม่พบผู้ป่วย (ผู้ป่วยมีการทำงานนอกบ้านมากขึ้น)	1 คน

ส่วนที่ 4 ความรู้และวินัยการรับประทานยาต้านไวรัสเอชไอวี

ระยะเวลาการรับประทานยาต้านไวรัส

1 ปี	1 คน	2 ปี	3 คน
3 ปี	2 คน	8 ปี	1 คน

สูตรยาที่รับประทานในปัจจุบัน GPO-Vir

ไม่เคย	5 คน
เคยรับประทานยามาก่อนเคย	2 คน

ยาต้านไวรัสที่เคยรับประทานยามาก่อนคือ

AZT+ สมุนไพรมะขาม 1 คน

AZT+ DDI แล้วเปลี่ยนเป็น AZT+ DDC + สมุนไพรมะขาม 1 คน

เหตุการณ์เปลี่ยนยา โครงการวิจัยหมด 2 คน

ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาต้านไวรัส

ข้อที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาต้านไวรัสเอชไอวี	ตอบถูก	7 คน
วินัยการรับประทานยาต้านไวรัส ที่ถูกต้อง	ตอบถูก	6 คน
การปฏิบัติเมื่อลืมรับประทานยาต้านไวรัส	ตอบถูก	5 คน
ผลเสียของการรับประทานยาที่ไม่ถูกต้อง	ตอบถูก	5 คน
การซื้อยา	ตอบถูก	7 คน

บุคคลที่ช่วยเตือนในการรับประทานยา

ตนเอง 7 คน

เทคนิคที่ใช้ในการช่วยเตือนการรับประทานยาให้ตรงเวลา*(*ตอบได้มากกว่า 1)

คณาฬิกาแขวนที่บ้าน 5 คน ตั้งเวลามือถือ 1 คน

ตั้งนาฬิกาปลุก 2 คน

วินัยการรับประทานยาด้านไวรัส 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา เต็ม 100 % 7 คน

วินัยการรับประทานยาด้านไวรัส 1 เดือนที่ผ่านมา เต็ม 100 % 7 คน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	อรรถัย จินดาไตรรัตน์	
วันเดือนปีเกิด	12 มีนาคม 2506	
ประวัติการศึกษา	พ. ศ. 2528 วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์ชั้น1) โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล พ. ศ. 2544 การฝึกอบรมโครงการพัฒนาผู้บริหาร หลักสูตรมินิ เอ็มบีเอ วิทยาเขตศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
ประวัติการทำงาน	พ. ศ. 2528 - 2531	เจ้าหน้าที่พยาบาล หอผู้ป่วยอายุรกรรม หทัย โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ทบวงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา
	พ. ศ. 2531 - 2532	เจ้าหน้าที่พยาบาล หอผู้ป่วยอภิบาลผู้ ป่วยหนัก โรงพยาบาลกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร
	พ. ศ. 2532 - 2534	เจ้าหน้าที่พยาบาลคลินิกทั่วไป ศูนย์ อพยพกัมพูชาท่าเลื้อน ชายแดน ไทย- กัมพูชา จังหวัดตราด
	พ. ศ. 2534 - 2536	เจ้าหน้าที่พยาบาลผดุงครรภ์ อนามัย สุติ-นารีเวช ศูนย์อพยพกัมพูชาไชด์ เค ชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดตราด
	พ. ศ. 2536 - 2537	เจ้าหน้าที่พยาบาลคลินิกผู้ป่วยวัณโรค และโรคเรื้อรัง ศูนย์อพยพชาวม้ง เชียง คำ จังหวัดพะเยา

- พ. ศ. 2537 - 2539 เจ้าหน้าที่ประสานงานอนามัยแม่และ
เด็ก อนามัยสุติ-นารีเวช Condieng
District, Pusat Province, Cambodia.
- พ. ศ. 2539 - 2540 เจ้าหน้าที่ประสานงานแม่และเด็ก
อนามัยแม่และเด็ก Attapue Province
Laos.